

หลักเกณฑ์ และข้อพิจารณาเบื้องต้น

หลักเกณฑ์ในการออกแบบถนน

ในการออกแบบถนน จะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์^๒ ดังนี้

๑. จะต้องออกแบบถนนให้มีความเหมาะสมสัมพันธ์กันกับ
  - ก. ความหนาแน่นของการจราจรประจำวัน
  - ข. ความหนาแน่นของการจราจรในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
  - ค. ความเร็วที่กำหนดให้รถวิ่ง
  - ง. ชนิดและลักษณะของรถที่จะใช้ในถนนสายนั้น ๆ
๒. จะต้องออกแบบโดยไม่ให้ผู้ใช้ถนนเกิดความสงสัย ไม่แน่ใจ เกี่ยวกับ
  - ก. การเปลี่ยนแนวถนน
  - ข. การเปลี่ยนระดับถนน
  - ค. การเปลี่ยนระดับมุมอับสายตา
๓. จะต้องออกแบบถนนให้สามารถทำให้ผู้ใช้ถนนและผู้อาศัยริมถนนเกิดความพอใจ และสะดวกที่สุด
๔. จะต้องออกแบบถนนให้สำเร็จรูป โดยจะต้องพิจารณาถึงการวางแนวจราจร การวางเครื่องหมายจราจร การวางคันหินทางเท้า การระบายน้ำ และโคมแสงสว่าง
๕. จะต้องออกแบบให้ง่ายและสะดวกแก่ผู้ใช้ถนนและผู้ก่อสร้าง การกำหนดขนาดถนน เล็กบ้าง ใหญ่บ้าง ในสายเดียวกันจะทำให้ไม่สะดวกในการใช้ และค่าก่อสร้างแพงขึ้น

^๒บุญส่ง บุตรพรหม, บันทึกเรื่องการสร้างถนนมาตรฐาน (พระนคร : ๒๕๑๖), หน้า ๖.

๖. จะต้องออกแบบผิวจราจรให้มีราคาถูกและสะดวกในการใช้สอยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
๗. จะต้องออกแบบให้ผู้ขับขี่รถยนต์ได้โดยปลอดภัย โดยอาศัยความสำคัญของผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นเครื่องประกอบการพิจารณา
๘. จะต้องออกแบบถนนเมื่อสร้างถนนเสร็จแล้วควรจะไม่เสียค่าบำรุงรักษาที่ราคาต่ำ และมีวิธีการซ่อมบำรุงที่ง่าย ๆ

ข้อพิจารณาที่สำคัญในการออกแบบและการก่อสร้างถนน

ในการออกแบบและการก่อสร้างถนน นอกจากจะต้องรู้หลักเกณฑ์ในการออกแบบถนนแล้ว ยังต้องมีการสำรวจและวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ อีก โดยมีข้อพิจารณาที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน^๓ ดังนี้

๑. เกี่ยวกับการใช้ที่ดินในอนาคต จะต้องพิจารณาถึงการขยายตัวของเมืองในด้านการใช้สอยต่าง ๆ เช่น เป็นที่อยู่อาศัย การอุตสาหกรรม ประกอบการค้าธุรกิจ การศึกษา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น
๒. เกี่ยวกับการจราจร ต้องมีการศึกษาหลายอย่างด้วยกัน คือ
  - ๒.๑ การจราจรในสภาพปัจจุบัน โดยเฉพาะบริเวณที่มีการจราจรแออัด และส่วนที่มีการจราจรติดขัดของเมือง
  - ๒.๒ ความต้องการของบริเวณที่จอดรถ การอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายสินค้าในย่านต่าง ๆ
  - ๒.๓ สภาพปัจจุบันของถนนที่มีอยู่แล้ว เช่น ความกว้าง ความยาว สภาพของผิวจราจร การระบายน้ำ เป็นต้น
  - ๒.๔ การใช้ประโยชน์และความสำคัญของถนนสายต่าง ๆ นอกจากจะศึกษาถึงความต้องการของผู้ใช้แล้ว ยังต้องศึกษาถึงความจำเป็นด้วย

^๓ กล่อม สวามิภักดิ์, บันทึกเรื่อง ถนนมาตรฐาน (พระนคร : ๒๕๑๑), หน้า ๔.

๓. การศึกษาถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ถนนบางสายอาจจะไม่เหมาะให้รถยนต์วิ่งอย่างแออัด เนื่องจากการใช้สอยประโยชน์ทางอื่นของคนเดินถนนมีความสำคัญมากกว่า เช่น ย่านการค้า การศึกษา
๔. การศึกษาถึงความต้องการทางด้านการจราจรจะแบ่งเป็น
  - ๔.๑ การศึกษาถึงจุดต้นทางและจุดปลายทาง
  - ๔.๒ การศึกษาถึงเวลาที่ใช้ในการเดินทางตามบริเวณต่าง ๆ ของเมือง ความเร็วของรถยนต์ เป็นต้น